

POSUDEK

oponenta na bakalářskou práci

Jméno a příjmení studenta: Monika Sieberová
Téma bakalářské práce: Náboženské pojmosloví v upanišadách?
Oponent práce: Nora Melnikova

Struktura a cíl práce

Cílem práce Moniky Sieberové bylo ukázat problémy, na které naráží výzkum indických tradic při překladu a interpretaci významných textů, konkrétně ohledně použití původně teologických pojmů, a ilustrovat je na příkladu překladů několika nejstarších upanišad z pera F. M. Mullera, P. Deussena, P. Olivella a D. Zbavitele.

Autorka v první části své práce uvádí čtenáře do světa upanišad (str. 10 – 24), začleňuje je do kontextu védské literatury (str. 25 – 26) a charakterizuje jednotlivé upanišady, které si vybrala k analýze (str. 26 – 33). V další části (str. 34 - 38) se věnuje problémům západní interpretace indických tradic, přičemž používá teoretická východiska str. N. Balagangadhary. Druhou polovinu práce (str. 39 – 73) tvoří textová analýza úryvků ze čtyř upanišad.

Hodnocení

Autorka jasně formulovala záměr práce, teoretická východiska a metodu a slušně vypracovala úvod do tématu. Práce je poměrně myšlenkově consistentní. Rozsah analyzovaného materiálu je značný a je třeba ocenit, že autorka pracovala s texty v originále.

V interpretační části se však vyskytují tvrzení, která jsou sporná, autorka je ale nijak nezdůvodňuje ani nedokládá. Kritizuje například překlady zmíněných autorů a předkládá svůj alternativní překlad, pro který však neuvádí žádné zdůvodnění kromě konstatování, že se jedná o „indické / védántové chápání skutečnosti“ (str. 41; nebere však v potaz, že překlady jsou v souladu s komentářem Šankaráčárji). Nevysvětluje ani nedokládá ani další nejasná či sporná tvrzení („A právě to, jak člověk existuje, dle mého mínění, vystihuje podstatu učení indických tradic“ (str. 59), „Uvádí-li Olivelle či Zbavitel indické pojmy v jejich původním sanskrtském znění, připisují jim v mysli nepochybně ten samý význam, který ve svých překladech uvádějí protestantští autoři“ (str. 75), atd.).

Tématem práce je „náboženské pojmosloví“; autorka konstatuje, že v originálních textech se žádné „náboženské pojmy“ nevyskytují, teoretickou diskusi ohledně konceptu náboženství však ve své práci opomíjí.

Zjevné nasazení, s nímž autorka své téma zpracovala, dále hatí obsahové nepřesnosti (např. „v indické filosofii v konečném stádiu splývá *átman* s *brahma*“ (str. 66)), velké množství chyb v sanskrtských prepisech (např. Videha (str. 11), samkhji (str. 15), adhvárju (str. 21), samavédský (str.

21), samhíta (str. 25), Jadžňavalkja (str. 45), Džánaka (str. 29), Džajminija (str. 32) védanta (str. 39) atd. atd.), překlepů („*Om* vyjadřuje upanišadách totalitu“ (str. 12), „je utvářeno jakési nezřejmého vědění“ (str. 17), „afktorem“ (str. 19), „pohanstkého“ (str. 34), připomínaly (str. 34), atd. atd.), nekonsistentní používání kurzívy a velkých písmen (*Védy* x upanišady (str. 35)), stylistické chyby („nejspíše ani nebudou nikdy více upřesněny“ (str. 11), „Obětím rozsekáním těla *puruši* se vyjevily nejen *varny*“, (str. 15), „tuto část bych vnímala si takto“ (str. 39) atd.)) a nadbytečná interpunkce (nadměrné používání tří teček na konci vět).

Anglický abstrakt není příliš zdařilý; co se týče názvu práce, není jasné, proč autorka na místě českého „pojmosloví“ používá anglické „conceptions“.

I přes zmíněné nedostatky bych se vzhledem k úsilí, které autorka práci zjevně věnovala, a k tomu, že se jedná o práci bakalářskou, přiklání k hodnocení „velmi dobře“.

Mgr. Nora Melnikova

20.8.2013